

Centre de Recursos Educatius ONCE Barcelona

Gran Via de les Corts Catalanes, 394
08015 Barcelona
Tel.: 932 381 111
Fax: 932 381 123

www.once.es
crebarcelona@once.es

ORIENTACIONS A TENIR EN COMPTE EN EL PROCÉS D'ENSENYAMENT / APRENTATGE AMB ALUMNAT AMB APRÀXIA OCULOMOTORA

L'apràxia oculomotora congènita és una alteració de la funció cerebral caracteritzada per la incapacitat per fer moviments sacàdics (moviments ràpids adreçats a canviar la fixació de la mirada) en el pla horitzontal.

Característiques de la visió d'un/a alumne/a amb apràxia oculomotora:

- El nen/a no pot fer els desplaçaments horitzontals d'ulls, per compensar-ho, quan vol mirar un objecte situat en un lateral:
 1. gira el cap a l'objecte, sobrepassant-lo
 2. després els ulls, ajudats pels salts lents del cap aconseguen la fixació en l'objecte
- Pot tenir molt bona visió, però la seva motricitat ocular li impedeix fer els moviments horitzontals. Per tant, les dificultats en l'apràxia oculomotora no estan relacionades amb la visió sinó amb la motricitat de l'ull.
- Pot haver-hi dificultats per poder explorar els espais físics nous o on han canviat referents.

Recomanacions generals

- Tots els professionals que hi intervenen des de diferents disciplines (neurologia, fisioteràpia, logopèdia, psicologia...) hauríem d'observar, entendre, estimular i compartir les característiques globals del nen/a en relació amb el seu desenvolupament general, físic i motor.
- El nen/a hauria d'adquirir habilitats bàsiques d'autonomia de forma automatitzada.
- Assegurar que es realitzin revisions oftalmològiques al llarg del procés escolar i sol·licitar informe oftalmològic en cas que es detectin canvis en la visió, per contactar amb el Psicopedagog/a de l'EAP de Sector que és el professional de referència, el qual contactarà amb el/la Psicopedagog/a de l'Equip Psicopedagògic del CREDEV / ONCE Barcelona.

Condicions significatives per facilitar l'accés visual

- Necessita que li assenyalem i/o li indiquem verbalment on ha de mirar:
 - En espais oberts i en especial en llocs amb desnivells, li pot costar ubicar-se i necessita referents verbals i concrets en l'espai.
 - En la pissarra li costa saber on ha de mirar, necessita que la informació estigui sempre en el mateix espai (per exemple, en la part central de la pissarra), en vertical, o que se li indiqui on la pot trobar.
- Possibilitar l'ús d'una pissarra digital a fi que els referents visuals estiguin més delimitats en l'espai.
- Emprar l'ordinador com a recurs educatiu a fi que els referents visuals estiguin en un espai concret
- Donar estratègies en la còpia de textos, dibuixos...:
 - o fer còpia amb el llibre en vertical al full i no en horitzontal,
 - o penjar seqüències d'imatges de forma alineada en vertical i no en horitzontal,
 - o posar el paper en vertical o permetre-li fer girs del paper quan hagi de resseguir, fer traços...

Orientacions a tenir en compte en el procés d'ensenyament aprenentatge de l'alumne

- Donar-li referents verbals i espacials concrets perquè sàpiga on ha d'enfocar en la localització d'objectes, persones, detalls en contes, informacions a l'aula...
- Necessita que els objectes i materials estiguin propers i alineats dins el mateix pla vertical
- En la lectura se li ha de donar més temps.
- Afavorir tot tipus d'activitats de psicomotricitat i que li permetin un millor coneixement i domini de l'esquema corporal.
- Fomentar les activitats que impliquin una coordinació oculomotriu, donant-l'hi temps i estratègies per resoldre-les.
- Facilitar-li el coneixement previ dels recorreguts i anticipar-li les noves situacions, a fi que pugui moure's amb més seguretat. En espais i situacions noves facilitar-li el suport de l'adult i verbalitzar-li els canvis de terreny que es vagin produint (parcs, piscines, escales, àrea d'educació física...).
- Posar paraules a (verbalitzar) les situacions que es produeixin a l'aula i que passen desapercebudes per l'alumne.
- Afavorir que s'apropi als objectes, al material didàctic i referents visuals de l'aula a la distància que necessiti.
- Anticipar-li de manera individualitzada els continguts visuals nous (introducció de lletres, imatges noves...)
- Donar-li més temps per veure allò que se li presenta i assegurar-se que se'n fa una imatge mental correcta.
- Potenciar les tècniques de rastreig seguint l'ordre utilitzat en la lectura (d'esquerra a dreta i de dalt a baix)